

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE RELAȚII
INTERNAȚIONALE ȘI STUDII DE SECURITATE

**Conservarea, restaurarea și digitalizarea
fondurilor arhivistice fiscale și vamale;
Studiu de caz: Arhivele ANAF**
Rezumatul tezei de doctorat

Conducător de doctorat:
C.Ș. I Dr. Lucian NASTASĂ-KOVÁCS

Doctorand:
Cezar-Săndel IONCEF

2018

Cuprins

INTRODUCERE	1
METODOLOGIA CERCETĂRII.....	5
REVIZUIREA LITERATURII ÎN DOMENIU	8
CAPITOLUL 1 ARHIVELE FISCALE ȘI VAMALE – COMPONENTE ALE GENULUI ECONOMIC	11
1.1 FONDURILE ARHIVISTICE DE TIP ECONOMIC.....	12
1.2 SPECIFICUL DOCUMENTELOR FISCALE ȘI VAMALE.....	14
CONCLUZII PRELIMINARE	18
CAPITOLUL 2 CONSIDERAȚII PRIVIND ARHIVE ECONOMIA DE NATURĂ FISCALĂ ȘI VAMALĂ	20
2.1 DELIMITĂRI TERMINOLOGICE ȘI CONCEPTUALE	20
2.1.1 <i>Păstrare-Conservare-Prezervare</i>	21
2.1.2 <i>Degradare-Deteriorare</i>	24
2.1.3 <i>Restaurare</i>	25
2.2 SCURTĂ INCURSIUNE ÎN ISTORIA ȘI TEHNOLOGIA HÂRTIEI ȘI A INSTRUMENTELOR DE INSCRIȚIONARE	26
2.2.1 <i>Hârtia</i>	27
2.2.2 <i>Cernelurile</i>	30
2.2.3 <i>Tonerele și cartușele de imprimantă</i>	31
2.3 ACȚIUNEA COMPLEXULUI DE FACTORI ÎN PROCESELE DE DEGRADARE-DETERIORARE.....	32
2.3.1 <i>Agenți endogeni</i>	33
2.3.2 <i>Determinanți exogeni</i>	35
2.3.2.1 <i>Microclimatul</i>	35
2.3.2.2 <i>Poluarea atmosferică</i>	38
2.3.2.3 <i>Praful și alte categorii de particule</i>	39
2.3.2.4 <i>Fotodegradarea</i>	40
2.3.2.5 <i>Biodegradarea</i>	41
2.3.2.6 <i>Homodegradarea</i>	44
2.4 PARAMETRII ȘI CONDIȚIILE DE PĂSTRARE ALE ARHIVELOR ECONOMICE, FISCALE ȘI VAMALE.....	46
2.4.1 <i>Amplasamentul construcțiilor cu destinație de arhivă</i>	46
2.4.2 <i>Elemente de arhitectură și construcție a clădirii</i>	48
2.4.3 <i>Protecția împotriva incendiilor</i>	55
2.4.4 <i>Măsuri de securitate a informațiilor fiscale și vamale</i>	58
2.4.5 <i>Iluminarea și dotarea cu echipamente și dispozitive a depozitului de arhivă</i>	61
2.4.6 <i>Echipamente de stocare a materialului arhivistic</i>	64
CONCLUZII PRELIMINARE	68
CAPITOLUL 3 ACTIVITĂȚI ȘI MĂSURI ÎNTREPRINSE ÎN CAZ DE FORȚĂ MAJORĂ	70
3.1 FORȚA MAJORĂ ȘI ACȚIUNEA DEZASTRELOR ASUPRA ARHIVELOR	72
3.2 MĂSURI DE PREVENIRE ÎN CALEA PRODUCERII DEZASTRELOR	74
3.2.1 <i>Identificarea și evaluarea riscurilor</i>	76
3.2.2 <i>Analiza amenințărilor în funcție de tipurile de dezastre</i>	78
3.3 PLANUL DE URGENȚĂ ȘI ACȚIUNE ÎN CAZ DE DEZASTRU	80
3.4 MUTAREA ARHIVELOR ȘI EVACUAREA AMPLASAMENTELOR	86
3.5 ACȚIUNI ÎNTREPRINSE POST-DEZASTRU	89
3.5.1 <i>Elemente de restaurare a documentelor afectate</i>	90
CONCLUZII PRELIMINARE	92
CAPITOLUL 4 DIGITALIZAREA DOCUMENTELOR CONSTITUITE ÎN FONDURI ARHIVISTICE FISCALE ȘI VAMALE .	93
4.1 DIGITALIZARE VERSUS DIGITIZARE	94
4.2. ECHIPAMANTE ȘI TEHNOLOGII UTILIZATE ÎN PROIECTELE DE DIGITALIZARE.....	95
4.3 REALIZAREA PROCESULUI EFECTIV DE MIGRARE A DATELOR DIN ANALOGIC ÎN DIGITAL.....	103
4.4 ANALIZA COST/BENEFICIU A PROCESULUI DE DIGITALIZARE ÎN CAZUL ARHIVELOR FISCALE ȘI VAMALE.....	114

CONCLUZII PRELIMINARE	119
CAPITOLUL 5 STUDIU DE CAZ: ARHIVELE ANAF.....	121
5.1. ÎNFIINȚAREA, EVOLUȚIA INSTITUȚIONALĂ, ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA ANAF.....	122
5.2. STRUCTURI COMPONENTE FUNCȚIONALE CREATOARE ȘI DEȚINĂTOARE DE FONDURI ARHIVISTICE	126
5.2.1. ANAF – aparat central	126
5.2.2. Direcția Generală a Vămirilor și sistemul vamal.....	132
5.2.3. Direcția Generală Antifraudă Fiscală.....	147
5.2.4. Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili.....	149
5.2.5. Direcțiile Generale Regionale ale Finanțelor Publice.....	151
5.3. ENTITĂȚI DIN SUBORDINEA ANAF - CREATOARE DE FONDURI ARHIVISTICE ÎNCHISE	182
5.3.1. Garda Financiară	183
5.3.2. Administrațiile Finanțelor Publice Municipale, Orășenești și Comunale	196
5.3.3. Birourile Vamale de Interior și de Frontieră	199
5.4. GESTIONAREA INFORMAȚIILOR CLASIFICATE ȘI A DATELOR PERSONALE.....	200
5.5. OPORTUNITĂȚI DE CERCETARE ȘI VALORIFICARE A PATRIMONIULUI ARHIVISTIC AL STRUCTURILOR ANAF	208
CONCLUZII FINALE	212
BIBLIOGRAFIE	218
a) Surse inedite	218
b) Instrumente de lucru.....	218
c) Lucrări generale	219
d) Studii de specialitate, rapoarte și articole	221
e) Acte normative	229
f) Resurse web	237
ANEXE	239
ANEXA 1 UMIDITATEA ȘI TEMPERATURA MĂSURATE CU AJUTORUL TERMOHIGROMETRULUI.....	239
ANEXA 2 CONDIȚII IMPROPRII PENTRU PĂSTRAREA DOCUMENTELOR ÎN ARHIVĂ.....	240
ANEXA 3 DOCUMENTE DEGRADATE PRIN ACȚIUNEA COMPLEXULUI DE FACTORI DESTRUCTIVI	241
ANEXA 4 SISTEM DE ILUMINAT CU SURSĂ DE TIP INCANDESCENT LEGATĂ LA O REȚEA DIN ALUMINIU	243
ANEXA 5 PREZERVAREA UNITĂȚILOR ARHIVISTICE ÎN CONDITII CONFORME DE MICROCLIMAT UTILIZÂND CUTII DE ARHIVARE DE TIP CONTAINER ȘI RAFTURI METALICE	244
ANEXA 6 EXPUNEREA DOCUMENTELOR ÎN SĂLILE CU PUBLICUL ALE UNEI ADMINISTRAȚII FISCALE.....	245
ANEXA 7 DOSARE VAMALE CONȚINÂND ÎNSCRISURI PRIVIND BUNURI DECLARATE LA VAMĂ	246
ANEXA 8 DOCUMENTE VAMALE INEDITE DIN PERIOADA INTERBELICĂ, IDENTIFICATE LA FOSTA VAMĂ CAREII MARI ȘI LA VAMA BERVENI (JUD. SM)	247

Cuvinte-cheie: *arhive fiscale și vamale, prezervare, circuitul dosarelor, ANAF, digitalizare, copie master, conservare, plan de urgență și acțiune la dezastre, restaurare, prelucrare arhivistică, ciclul de viață al documentelor.*

Considerate a fi printre cele mai mari creatoare de documente curente și arhive, instituțiile cu specific fiscal și vamal, în îndeplinirea atribuțiilor pentru colectarea impozitelor, taxelor și a contribuțiilor asimilate la bugetul de stat al României, ajung să acumuleze și să depoziteze cantități impresionante de documente.

Prezentul demers științific propus ca teză de doctorat cu titlul „**Conservarea, restaurarea și digitalizarea fondurilor arhivistice fiscale și vamale; Studiu de caz: Arhivele ANAF**”, are intenția de a pune în lumină un subiect de actualitate, într-un domeniu deosebit de important pentru societatea contemporană – documentele sistemului de administrare fiscală și vamală, element care a fost de multe ori ignorat din perspectiva cercetării și documentării. Fondurile arhivistice fiscale și vamale create de-a lungul activității instituțiilor publice specializate constituie un bogat patrimoniu documentar, reprezentând o veritabilă frescă a societății contemporane, reflectată în informațiile și datele ce se regăsesc în cuprinsul acestor tipuri de documente.

Subiectul acestui studiu complex a fost ales în condițiile unei penurii istoriografice care abordează în mod explicit subiectul înscrisurilor realizate de instituțiile fiscale și vamale, prezentate mai ales în contextul schimbărilor economice, sociale și organizaționale pe care societatea românească le-a suferit după 1990, odată cu trecerea de la societatea și economia socialistă, de factură comunistă, la cea de natură capitalistă, specifică statelor Europei occidentale. Toate aceste agregări informaționale converg spre realizarea unui studiu arhivistic complex, însă nu exhaustiv, ce își dorește să releve publicului interesat, pe baza istoriografiei subiectului și a bibliografiei de specialitate, îmbinată cu experiența de muncă în arhive și sfaturile celor care au un cuvânt de spus în domeniile de referință apropiate subiectului cercetat, modalitățile de prezervare, restaurare sau digitalizare a documentelor create și gestionate de entitățile fiscale și vamale contemporane, cu referire la cele de după 1990. Cea mai consistentă parte a tezei o ocupă *studiul de caz* al celei mai importante instituții de administrare fiscală din România, în acest moment: *Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF)*.

Întrucât este unicul și primul într-o asemenea anvergură de la noi din țară, până la data curentă, acest demers doctoral prezintă o serie de măsuri și propuneri de îmbunătățire a abordării manageriale a documentelor curente și al arhivelor create, bazate pe experiența acumulată a autorului, pe informațiile deținute și în baza legislației de specialitate existente în acest moment în România.

Obiectivul acestei teze de doctorat este unul dublu:

-pe de o parte *se dorește a fi un semnal de alarmă tras la adresa oficialităților și a managementului de top al instituțiilor fiscale și vamale – MFP și ANAF*, în legătură cu problema munților de documente curente, intermediare și arhive ale instituției și a unităților subordonate, de tip fiscal și vamal din țară, împreună cu soluțiile cele mai economice și cele mai rapide pentru ca entitățile în cauză să poată scăpa de un asemenea „balast”, să fie limitată pierderea patrimoniului arhivistic, iar instituțiile în cauză să beneficieze de un „ciclu de viață” al documentelor funcțional;

- pe de altă parte, autorul tezei intenționează ca prin intermediul conținutului și problematicilor abordate în cuprinsul tezei, dar și a publicațiilor editate în timpul efectuării studiilor doctorale, *să deschidă noi porți de analiză și cercetare, să constituie un început pentru generațiile interesate* în studierea și analizarea documentelor de natură fiscală și vamală.

Demersul științific cu titlul prezentat în rândurile de mai sus este compus din 5 capitole, fiecare dintre acestea fiind reprezentativ pentru tematica pe care o abordează, ultimul fiind dedicat studiului de caz al arhivelor ANAF.

Capitolul 1 își propune să evidențieze specificitatea arhivelor fiscale și vamale în contextul apartenenței acestora la genul arhivelor economice, divizate într-o serie de categorii specifice domeniului de activitate de care aparțin, constituite în agregări documentare de tipul fondurilor de arhive financiare, de asigurări, bancare, fiscale, vamale, agricole, de transporturi, comerciale, etc. Componente ale genului economic sau financiar, în anumite accepțiuni, documentele de natură fiscală și vamală constituie bogate surse de informații și importante instrumente de pe baza cărora pot fi probate aspecte legale, administrative, fiscale sau de alta natură. Din perspectivă istorico-documentară înscrisurile fiscale și vamale contribuie la completarea FAN, reprezentând una dintre semnificative resurse documentare pe care ANR le gestionează în vederea conservării memoriei instituționale și a punerii în circuitul științific al tuturor informațiilor conținute de aceste tipuri de documente.

Capitolul 2 relevă problematica arhiveconomiei fondurilor arhivistice create și gestionate în decursul activității instituțiilor care se ocupă de administrarea fiscală și vamală de la noi din țară. Plaja largă de factori diverși, dintre care amintim: *umiditatea, temperatura, lumina, bacteriile, ciupercile, insectele, păsările, rozătoarele, poluarea, praful și alte categorii de particole, etc.*, contribuie, în măsura în care sunt îndeplinite condițiile de apariție și manifestare sau dezvoltare și înmulțire, la îmbătrânirea, degradarea sau distrugerea suportului papetar, cu riscul ca omul să piardă parțial sau definitiv toate acele informații stocate pe documentul de hârtie. Managementul de vârf al sistemului financiar-fiscal și vamal ar trebui să țină cont de complexul de factori ce pot afecta documentele de arhivă în decursul ciclului de viață al acestora și să întreprindă măsurile care se impun în vederea asigurării tuturor condițiilor speciale pentru păstrarea și conservarea informațiilor generate și deținute. Conducerea instituțiilor fiscale și vamale va reține faptul că *este mai economic și mai ușor să previi* acțiunea negativă a factorilor determinanți în procesele de degradare – deteriorare decât să aloca credite bugetare suficiente, la momentul de maximă necesitate și să-ți asumi execuția bugetară completă până la finalul anului financiar, pentru recuperarea pagubelor și prejudiciilor pe care agenții determinanți le crează atunci când întâlnesc condiții favorabile în spațiul de arhivă.

Capitolul 3 descrie acțiunile și măsurile întreprinse în caz de forță majoră, cu referire la situațiile de urgență sau dezastrele care pot afecta, uneori având repercusiuni deosebit de grave asupra arhivelor fiscale și vamale. Situațiile de urgență generate de unele evenimente speciale și neobișnuite, așa cum sunt dezastrele, reprezintă un factor de importanță deosebită ce poate avea efecte destructive majore sau catastrofale asupra înscrisurilor prezervate în spațiul de arhivă, de multe ori producând mai multe pagube într-un interval de timp mai scurt decât complexul de factori prezentați în cuprinsul capitolului anterior. Abordarea situațiilor în care se produce sau izbucnește un dezastru trebuie să se facă în condițiile unei pregătiri serioase prealabile, pe fondul unor evaluări riguroase a riscurilor și vulnerabilităților pe care entitatea le prezintă în calea situațiilor de urgență generatoare de pagube materiale și pierderi masive de informații. Măsurile de prevenire, de planificare a acțiunii și a intervenției la dezastru contribuie cumulat la minimizarea efectelor și consecințelor asupra documentelor prezervate și la maximizarea intervenției umane pentru liminarea efectelor produse. Factorul uman reprezintă un element-cheie în lupta împotriva dezastrelor, alături de mijloacele

tehnice și logistice avute la dispoziție iar de gradul de instruire, anticipare, pregătire, mobilizare și acțiune depinde succesul salvării fondurilor arhivistice. La fel de importante sunt și procedurile aborate de către factorii implicați în etapa de după producerea dezastrului, ce au ca scop evaluarea pagubelor, stabilirea priorităților de salvare și necesitatea abordării măsurilor de restaurare a documentelor afectate de pe urma dezastrului, indiferent de natura acestuia. Salvarea și restaurarea documentelor cu importanță deosebită și a celor vitale pentru organizație contribuie la recuperarea informațiilor pierdute sau afectate precum și la reluarea activității de bază, în condițiile apropiate de limitele normale pentru domeniul de activitate specific.

Capitolul 4 tratează o serie de subiecte considerate „la modă” în noua „eră digitală” - *digitalizarea și utilizarea documentelor electronice*. Motivele pentru care se apelează la digitalizare sunt legate de conservarea documentelor supuse unui risc considerabil de degradare, distrugere sau deteriorare și pentru a facilita și extinde accesul către utilizatorii interesați. Cu raportare directă la instituțiile bugetare, implicațiile cele mai mari din perspectiva costurilor angrenate nu le are procesul efectiv de transpunere a informațiilor din analogic în digital ci preservarea și menținerea proprietăților documentelor digitale în timp îndelungat. În acest context, considerăm că indiferent cât va fi de avansată tehnologia, atâta timp cât realitatea arhivistică și legislativă din România secolului XXI, pune accent pe documentul clasic în format hârtie și nu sunt alocate fondurile necesare pentru prelucrarea și dotarea cu cele necesare arhivelor în format clasic, procesele de digitalizare devin o muncă inutilă, în baza unor costuri enorme, fără a avea o finalitate. Chiar dacă oportunitățile și dezvoltarea tehnologiei actuale permit implementarea de proiecte cu posibilități multiple de fructificare a rezultatelor în materie de digitalizare, lacunele legislației din țara noastră, dar mai ales ale celei arhivistice în mod special, fac imposibilă utilizarea documentelor fiscale și vamale în format digital, în calitate de înlocuitoare cu drepturi depline ale documentelor originale realizate pe suport papetar. Digitalizarea este considerată în viziunea noastră, ca o etapă complementară celei de prelucrare a documentelor, în condițiile existenței unei nevoi reale și bine motivate de acces la documentele entității creatoare, utilizând formatul electronic, pe fondul ordinii și disciplinei riguroase din depozitul de arhivă, acolo unde colecțiile sunt prezervate în condițiile conforme ale unui microclimat raportat și adaptat necesităților.

Capitolul 5 reprezintă cea mai consistentă parte a acestei teze de doctorat și tratează organizarea, funcționarea, evoluția instituțională și organizatorică a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu focusare asupra documentelor și arhivelor pe care le crează și le gestionează. Abordarea activității Agenției din perspectivă arhivistică s-a realizat prin prezentarea tuturor creatorilor, în funcție de tipul de fond arhivistic deținut. Astfel, pentru fondurile arhivistice deschise au fost analizate: *ANAF – aparat central, Direcția Generală a Vămirilor, Direcția Generală Antifraudă Fiscală, Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili și cele 8 Direcții Generale Regionale ale Finanțelor Publice* subordonate. Pentru categoriile de documente ce aparțin fondurilor arhivistice închise, rezultate în urma activității instituțiilor care și-au încetat activitatea, au fost analizate: *Garda Financiară, Administrațiile Finanțelor Publice Municipale, Orășenești și Comunale și Birourile Vamale de Interior și de Frontieră*. Deoarece contextul în care sunt create, primite și gestionate fondurile arhivistice contribuie în mare măsură la stabilirea tuturor factorilor angrenați în realizarea unui înscris, reprezentând un element capital al legăturii dintre document și creator, în studiul de caz am încercat să realizăm o radiografie instituțională din perspectivă arhivistică. Am relevat astfel, istoria instituției, categoriile de documente create împreună cu specificul acestora și eventualele posibilități de valorificare documentară și istorică a acestora. Ne-am aplecat în mod deosebit asupra documentelor vamale și a sistemului vamal din România de după 1990 și înspre arhivele Gărzii Financiare, documente rezultate ca urmare a celor 22 de ani de activitate (1991-2013). Un element exotic care apare în cuprinsul studiului de caz dedicat arhivelor ANAF, este reprezentat de abordarea documentelor clasificate și a activităților de protecție a datelor personale din cadrul instituției, în raport cu documentele curente și arhivele acesteia. Astfel, au fost identificate o serie de probleme generate de neconcordanța între legislația activităților de gestionare și protecție a documentelor secrete și cea legată de arhive, de tipul: distrugerea documentelor clasificate fără a fi trecute prin procedura de selecționare arhivistică și obținerea avizului Arhivelor Naționale ale României; doar emitentul documentului deține dreptul de declasificare și dispoziție asupra înscrisului, chiar dacă legislația arhivistică face referire la „arhiva la destinatar” și la „obligațiile deținătorilor de documente”, ș.a. Considerăm că este nevoie de o armonizare a legislațiilor specifice pe fiecare domeniu în parte, cu recomandarea de a coopta specialiști în arhive și managementul documentelor la crearea proiectului de lege.

Înființată în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, cu buget propriu și personalitate juridică, ANAF este un „mamut-instituțional” care își desfășoară activitatea de 15 ani, producând și acumulând un patrimoniu arhivistic uriaș, evaluat la peste 500 de fonduri arhivistice, totalizând un volum de 450.000 metri liniari de documente, imposibil de prelucrat și gestionat cu un număr de 45 de angajați cu studii arhivistice, dintre care niciunul cu studii superioare de specialitate, cu excepția autorului acestei teze de doctorat, încadrat pe studii superioare economice.

Pe baza răspunsurilor oficiale ale tuturor instituțiilor de administrare fiscală și vamală din România, prin intermediul calculelor matematice, am ajuns la concluzia că necesarul de fonduri pentru a prelucra întregul patrimoniu arhivistic fiscal (declarat oficial la 325.509,5 metri liniari de documente), este de 65,09 milioane de lei, adică aproximativ 14 milioane de Euro. Aceste cifre au fost obținute în condițiile în care pentru un metru liniar de documente prelucrate, societățile autorizate percep tarife cuprinse între 150 și 350 de lei sau uneori chiar mai mult.

Utilizând sistemul de normare al activităților de prelucrare arhivistică din cadrul Arhivelor Naționale ale României pentru documentele contemporane, concluzionăm că o persoană poate prelucra într-un interval de 8 ore o cantitate medie de 11 metri liniari de documente fiscale și vamale. Luând ca punct de referință salariul unui arhivar din sistemul ANAF, am demonstrat că prețul unui metru liniar de documente prelucrate cu un angajat propriu este de aproximativ 18 lei, în timp ce la o societate privată, se plătește în medie de 11 ori mai mult, adică 200 de lei pe un metru liniar de documente prelucrate. În aceste condiții, pe baza celor demonstrate, ne exprimăm dezacordul asupra externalizării serviciilor de depozitare a documentelor, utilizarea înscrisurilor și prelucrarea arhivistică de la nivelul instituțiilor publice, întrucât este mai economic să-și arhivezi documentele cu angajații proprii, mai stabil din perspectiva fluctuației personalului în executarea de operațiuni arhivistice și mai sigur din punct de vedere al confidențialității, asigurării secretului fiscal și protecția datelor personale din documentele curente și arhivele fiscale și vamale. Companiile private care oferă servicii de prelucrare arhivistică sunt în fond o afacere care trebuie să obțină profit, iar contractele încheiate cu statul cresc semnificativ rata profitului. Pentru rezolvarea problemei „munților” de documente curente și arhive din sistemul ANAF am propus unificarea activităților de management al documentelor curente și al arhivelor cu structurile de protecție ale informațiilor clasificate și cu cele privind

protecția datelor personale, înființarea de structuri organizatorice de tip serviciu sau direcție, atât la nivel central cât și la nivel regional, interconectate metodologic și, cel mai important aspect al soluției, angajarea de personal cu studii arhivistice, de securitate sau de științele informării și ale documentării. Necesarul de personal specializat apreciat și propus de noi, corelat cu volumul documentelor acumulate este de 280-300 de specialiști la nivel național, din care, un număr mediu de 25 la fiecare DGRFP, plus câte un coordonator cu studii superioare arhivistice.

Bibliografie selectivă:

Brown, Adrian, *Practical Digital Preservation – a how-to guide for organizations of any size*, Facet Publishing, London, 2013.

Casanova, Eugenio, *Archivistica*, 2-e edizione, Stab. Arti Grafiche Lazzeri, Siena 1928.

Ciucă, Marcel-Dumitru, *Studii, documente și materiale privind istoria românilor și arhivistica*, Editurile Istros și Ordessos, Braila-Pitești, 2016.

Cook, Terry, „*We Are What We Keep; We Keep What We Are*”: *Archival Appraisal Past, Present and Future*, în *Journal of the Society of Archivists*, October 2011.

Crockett, Margaret, *The No-Nonsense Guide to Archives and Recordkeeping*, Facet Publishing, Londra, 2016.

Deac, A. Vasile, *Conservarea colecțiilor infodocumentare din biblioteci, muzee și arhive. Simptomatologia complexului de degradare*, Editura Centrul de pregătire profesională în cultură, București, 2008.

Deac, A. Vasile, *Fauna de insecte din biblioteci, arhive și muzee*, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2013.

Delsalle, Paul, *A history of archival practice*, Routledge, 2017.

Duchain, Michel, *Archive Buildings and Equipment*, K.G. Saur, New York, 1988.

Duranti, Luciana, *Diplomatics – New uses for an old science*, The Scarecrow Press Inc., Lanham, Maryland and London, 1998.

Duranti, Luciana, *Encyclopedia of Archival Science*, Editura Rowman & Littlefield Publishers, 2015.

Duranti, Luciana, *From Digital Diplomatics to Digital Records Forensics*, p. 42, în *Archivaria*, The Journal of the Association of Canadian Archivists, 68 (Fall 2009).

Duranti, Luciana, *The Concept of Appraisal and Archival Theory*, în *American Archivist*, Spring 1994.

Favier, Jean, *Les Archives*, Presses Universitaires de France, Paris, 1959.

Franks, C. Patricia, *Records & Information Management*, Editura Neal-Schuman, Chicago, 2013.

Gilliland, Anne J., McKemmish, Sue and Lau, Andrew J., *Research in the Archival Multiverse*, Monash University Publishing, Victoria-Australia, 2017.

Guercio, Maria, *Archivi e informatica*, Civita Editoriale, 1a edizione, Lucca, 2010.

Hanus, Josef, *Archival building-The basic condition for proper functioning of the archives*, în *Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja*, 10(2011).

Hanus, Jozef, *Appropriate Archival Building: Necessity for proper function of any archives*, în *Atlanti*, 2012.

Hanus, Jozef, *Archival Buildings in Terms of Responding to the Emergencies*, în *Atlanti*, 25, no.2, Trieste, 2015.

Hughes, M. Lorna, *Digitizing Collections: Strategic Issues for the Information Manager*, Editura Facet, Londra, 2014.

Ioncef, Cezar-Săndel, *Arhivele sistemului vamal din România – Parte componentă a Fondului Arhivistic Național*, în *Revista Arhivelor-Archives Review*, XCII (2015), nr. 1-2.

Ioncef, Cezar-Săndel, *Considerazioni sulla gestione dei documenti e degli archivi nell'ambito dell'attività delle istituzioni dell'Unione Europea*, în *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Studia Europaea*, LXII, 1, 2017.

Ioncef, Cezar-Săndel, *Les opportunités de recherche et documentation sur l'activité des institutions de contrôle financier-fiscal et douanier. Les archives de la Garda Financiară de Roumanie*, manuscris acceptat spre publicare în *Revista Arhivelor*.

Ioncef, Cezar-Săndel, *Studiu arhivistic comparat: România versus Lituania*, în *Revista Arhivelor*, XC (2013), 1-2.

Ioncef, Cezar-Săndel, *Utilizarea hârtiei alcaline pentru documentele aparținând fondurilor arhivistice create și gestionate de către entitățile publice din România*, în *Romanian Review of Young Researchers (RRYR)*, Issue no. 6/Vol.II, July 2016.

Jenkinson, Hilary Sir, *A manual of archive administration*, new and revised edition, Percy Lund, Humphries and Co LTD, London, 1937.

Ketelaar, Eric, *Archives in the Digital Age: New Users for an Old Science*, în *Archives & Social Studies: A Journal of Interdisciplinary Research*, Vol. 1, March 2007.

Ketelaar, Eric, *Time future containedes in time past. Archival science in the 21 st century*, în Journal of the Japan Society for Archival Science 1, 2004.

Lodolini, Elio, *The War of Independence of Archivists*, în Archivaria no.28 (Summer 1989).

Lungu, Corneliu-Mihail, *Managementul arhivelor*, Editura Fundației România de Măine, București, 2008.

Mihalcea, Eugenia-Mărioara, *Posibilități de valorificare a informațiilor din documentele create de Secția Financiară a Sfatului Popular al orașului Bacău*, în Acta Bacaviensia XII/2017.

Millar, A. Laura, *Archives – principles and practicies*, Second Edition, Facet Publishing, Londra, 2017.

Moldoveanu, Aurel, *Conservarea preventivă a bunurilor culturale*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2010.

Muller, Samuel, Feith, J.A., Fruin, R., *Manual for the Arrangement and Description of Archives*, reissued edition, The Society of American Archivists, Chicago, 2003.

Oprea, Florea, *Biodeteriorarea operei de arta și a materialelor structurale*, Editura OSIM, Bucuresti, 2012.

Oprea, Florea, *Conservarea și restaurarea documentelor de arhivă*, Editura Fundației România de Măine, București, 2008.

Oprea, Florea, *Manual de restaurare a cărții vechi și a documentelor grafice*, Editura Muzeului Literaturii Române, București, 2009.

Pacifico, F. Michele, *Archival and Special Colections Facilities-Guidelines for Arhivists, Librarians, Architects and Engineers*, Society of American Archivists, Chicago, 2009.

Popovici, Bogdan-Florin, *Considerații asupra activității de mutare a unei arhive în Buletin de informare și documentare arhivistică*, 1/2004, București, 2005.

Popovici, Bogdan-Florin, *Dicționar englez-roman de termeni arhivistici*, Editura Suvenir, Brașov, 2012

Procter, Margaret, Cook Michael, *Manual of Archival Description*, Gover, Vermont, 2000.

Pugh, Jo Mary, *Providing Reference Services for Archives and Manuscripts*, Editura The Society of American Archivists, Archival Fundamental Series, Chicago, 1992.

Ritzenthaler, Mary Lynn, *Preserving Archives and Manuscripts*, Society of American Archivists, Chicago, 2003.

Roper, Mihael, *Emergency Planning for Records and Archives Services*, International Records Management Trust, Londra, 1999.

Sacerdoțeanu, Aurelian, *Arhive economice și sociale*, în Hrisovul - Buletinul Școalei de Arhivistică, V, Tipografia Carpați, 1945.

Sacerdoțeanu, Aurelian, *Arhivistica*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970.

Schellenberg, Theodore, *Modern archives – principles and techniques*, The Society of American Archivists, Chicago, 1954.

Shepard, Elizabeth, *Compiling a disaster plan for Archival Collections*, Technical Leaflet Series No. 13 (April 2018).

Smallwood, F. Robert, *Information governance – Concepts, strategies and best practices*, John Wiley&Sons, New Jersey, 2014.

Smallwood, F. Robert, *Managing Electronic Records-Methods, Best Practices and Technologies*, John Wiley&Sons, New Jersey, 2013.

Sobczak, Anna, *Traditional versus Virtual Archives – The Evolving Digital Identity of Archives in Germany*, Hamburg, 2016.

Williams, Caroline, *Managing Archives: Foundations, Principles and Practice*, Chandos Publishing, Oxford, 2006.

Wilson, K. William, *Environmental Guidelines for the Storage of Paper Records*, Niso Press, Bethesda Maryland, 1995.

Wilsted, P. Thomas, *Planning new and remodeled archival facilities*, Society of American Archivists, Chicago, 2007.

Yeo, Geoffrey, *Bringing Things Together: Aggregate Records in a Digital Age*, în *Archivaria*, The Journal of the Association of Canadian Archivists, 74 (Fall 2012)